

**Suomen Pankin
eläkerahaston
vuosikertomus
2019**

Sisällys

1 Suomen Pankin eläkerahasto	2
2 Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet	3
3 Tilinpäätös	4
3.1 Tase	4
3.2 Tuloslaskelma	5
3.3 Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit	7

1 Suomen Pankin eläkerahasto

Suomen Pankki vastaa henkilöstönsä eläkkeistä ja niiden rahoituksesta, tuottaa eläke-edut soveltuvin osin valtion eläkejärjestelmän mukaisina sekä hallinnoi eläkepäättökset ja eläkkeiden maksatuksen. Mandatum Life Palvelut Oy (jäljempänä: Mandatum; 4.12.2017 asti Innova Palvelut Oy) hoitaa Suomen Pankin eläkepäättösten hallinnon ja eläkkeiden maksatuksen. Mandatum on Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön tytäryhtiö. Mandatum käyttää Mandatum Lifen (Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö) palveluja eläketurvan hoidossa.

Vuodesta 2002 alkaen eläkkeet rahoitettiin korvamerkitsemällä pankin taseesta tietyt omaisuuserät eläkevastuun katteeksi ja näitä omaisuuseriä hallinnoi eläkerahaston omaisuudenhoidon johtoryhmä. Rahoitustapa muuttui, kun pankin johtokunta päätti 7.3.2017 siirtää pankin kirjanpidossa omana eränään käsitellyn eläkerahaston markkina-arvostetun omaisuuden osaksi pankin rahoitusvarallisuutta. Eläkerahastolle muodostettiin vastaava saaminen pankilta, jolle maksetaan MRO-korkoa. Suomen Pankin taseessa tehty järjestely ei muuttanut pankin asemaa eläkelaitoksena, jolla on viime käden vastuu henkilöstönsä eläkkeistä ja niihin kuuluvista palveluista.

Eläkerahaston varallisuuden arvo 31.12.2019 oli 589 191 704,05 euroa. Eläkerahaston tilinpäätöksen tulokseksi vuodelta 2019 esitettiin -16 812 855,06 euroa. Suomen Pankki maksoi eläkerahastonmaksun 10 000 000,00 euroa, ja loput alijäämästä katettiin purkamalla eläkevarausta 6 812 855,06 euroa. Vuonna 2019 eläkkeitä maksettiin 28,4 milj. euroa. Eläkerahaston eläkevastuiden kateprosentti vuoden lopussa oli noin 106,2, kun tavoite on 100.

Eläkerahaston organisaatio on osa Suomen Pankin organisaatiota:

Pankkivaltuusto
Johtokunta
Omaisuudenhoidon johtoryhmä

Hallinto-osasto
Markkinaoperaatiot-osasto

Suomen Pankin sisäinen tarkastus
Eduskunnan tilintarkastajat
Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat

Pankkivaltuusto vastaa eläkerahaston yleisistä periaatteista ja määrää eläkevastuun kattamisen ja pankin eläkerahastomaksujen tason sekä päättää eläketurvan perusteista. Pankkivaltuusto valvoo eläkevastuun hoitamista vahvistaessaan tilinpäätöksen perusteet ja päättäessään vahvistaa tilinpäätöksen.

Suomen Pankin johtokunta vastaa pankin eläkerahaston organisoinnista sekä valvoo sen toteuttamista. Johtokunnalle kuuluvat työnjakonsa mukaisesti myös yksittäiset eläkepäättökset, joita koskevat eläkeratkaisut valmistellaan Mandatum Lifessa.

Johtokunta on perustanut eläkerahaston omaisuudenhoidon johtoryhmän, joka osaltaan valvoo eläkkeiden rahoitusta ja arvioi eläkevastuun kehittymistä ja sen katetasoa.

Johtoryhmässä ovat edustettuina osastot, jotka ovat vastuussa pankin sijoitustoiminnasta sekä eläkkeiden hallinnosta. Lisäksi johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustaja. Omaisuudenhoidon johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 2 kertaa.

Hallinto-osasto hoitaa eläkerahaston kirjanpidon. Lakiasiain yksikkö ja henkilöstö- ja talousohjaustoimisto valmistelevat eläkesääntöjen muutokset. Palvelun tuottaja valmistelee eläkepäättökset ja vastaa eläkkeiden maksatuksesta.

Markkinaoperaatiot-osasto vastaa pankin rahoitusvarallisuuden hallinnoinnista.

Sisäinen tarkastus tarkastaa harkintansa mukaan eläkerahaston kirjanpidon ja hallinnon osana vastuullaan olevaa kirjanpidon tarkastusta.

Eduskunnan tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja hallinnon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon ja hallinnon.

Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Omaisuuksienhoidon johtoryhmän kokoonpano oli vuonna 2019 seuraava:

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen, puheenjohtaja.

Hallinto-osaston osastopäällikkö Veli-Matti Lumiala, varahenkilönään henkilöstöpäällikkö Antti Vuorinen.

Markkinaoperaatiot-osaston varainhallintatoimiston toimistopäällikkö Jarno Ilves, varahenkilönään päädiileri Roger Karlsson.

Henkilöstön edustajana Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys ry:n varapuheenjohtaja Antti Komonen, varahenkilönään markkinavalvoja Päivi Turunen.

Vanhempi neuvonantaja Tuula Colliander, varahenkilönään henkilöstöasiantuntija Aune Kiviharju, sihteeri.

2 Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet

Eläkerahaston tuloksen muodostavat työntekijäin ja työnantajien – Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan – maksut, sijoitustoiminnan tuotot ja kulut, maksetut eläkkeet sekä toiminnan kulut. Pankkivaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen yhteydessä mahdolliset Suomen Pankin eläkerahasto-siirrot.

Suomen Pankin eläkerahastolla oli 31.12.2019 maksussa yhteensä 1 360 eläkettä. Vuonna 2019 eläkkeitä maksettiin seuraavasti:

Suomen Pankin maksetut eläkkeet ja eläkkeensaajien lukumäärä vuonna 2019

Eläkelaji	HIö	Euro
Vanhuuseläkkeet	1 118	25 534 406,43
Kertasuorituksena maksetut vanhuuseläkkeet		90 693,86
Työkyvyttömyyseläkkeet	52	398 889,55
Kertasuorituksena maksetut työkyvyttömyyseläkkeet		4 919,53
Työuraeläke	0	0
Perhe-eläkkeet	103	1 455 076,75
Kertasuorituksena maksetut perhe-eläkkeet		0
Varhennetut vanhuuseläkkeet	58	829 151,16
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	27	67 647,47
Osa-aikaeläkkeet	2	28 859,16
Yhteensä	1 360	28 409 643,91
Kuntoutusraha	0	0
Yhteensä maksettu etuja 2019	1 360	28 409 643,91

Vuonna 2019 suoraan pankista tai Finanssivalvonnasta eläkkeelle jääneiden määrä oli 18 henkeä.

Suomen Pankin eläkesäännön mukaisen eläkevastuulaskennan perusteena 31.12.2019 oli eläkkeensaajien lisäksi 631 virkasuhteessa olevaa ja 2 960 vapaakirjan saanutta.

Vuoden 2019 TyEL:n mukainen eläkevastuu oli 554 911 180,00 euroa, joka on 79 413,00 euroa suurempi kuin viime vuonna. Työeläkeindeksin muutos edellisestä vuodesta oli 1,2 %. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteenlasketut palkkakulut kasvoivat viime vuonna 4,5 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

3 Tilinpäätös

3.1 Tase

Tase 31.12.2019		
1 000 euroa	2019	2018
VASTAAVAA		
Sijoitukset		
Tallettussääminen Suomen Pankissa	576 343	582 432
Kiinteistösijoitukset	12 849	13 954
Saamiset		
Myyntisaamiset	–	1
YHTEENSÄ	589 192	596 387
VASTATTAVAA		
Eläkerahasto		
Arvonkorotusrahasto	5 207	5 591
Eläkevastuu	554 911	554 832
Kateasema	29 067	35 960
Vieras pääoma		
Ostovelka	6	5
YHTEENSÄ	589 192	596 387

3.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2019		
1 000 euroa	2019	2018
Maksutulo		
Työntekijäin osuus	3 178	2 720
Työnantajan osuus	8 511	7 684
Sijoitustoiminnan tuotot		
Kiinteistösijoitusten tuotot	1 664	1 636
Muut tuotot	1	1
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistöistä		
Hoitokulut	-508	-534
Poistot	-921	-916
Eläkkeet		
Maksetut eläkkeet	-28 408	-27 805
Työttömyysvakuutusrahaston ennakot	192	228
Hoitokulut		
Henkilöstökulut	-41	-38
Muut kulut	-481	-505
Eläkerahastomaksu SP:lta	10 000	10 000
Tulos ennen varausta	-6 813	-7 528
Varauksen muutos	6 813	7 528
Eläkevastuun muutos	-79	-1 496
Kateaseman muutos	6 892	9 024
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-	-
Helsingissä 18.6.2020		

	Marja Nykänen	
Tuula Colliander		Veli-Matti Lumiala
Jarno Ilves		Antti Komonen

Taulukko 1. Eläkerahaston kiinteistöjen tasearvot 31.12.2019
Euroa

	Snellmaninkatu 6	Snellmaninkatu 2	Yhteensä
<i>Maa-alueet</i>	2 522 818,90	325 000,00	2 847 818,90
<i>Rakennukset</i>	8 552 401,98	1 448 438,26	10 000 840,24
Yhteensä	11 075 220,88	1 773 438,26	12 848 659,14

Taulukko 2. Eläkerahaston kiinteistöjen tulos 31.12.2019
Euroa

	Snellmaninkatu 4–6	Snellmaninkatu 2	Yhteensä
<i>Tuotot</i>	1 396 860,00	267 504,00	1 664 364,00
<i>Hoitokulut</i>	-429 764,47	-78 726,03	-508 490,50
Hoitokate	967 095,53	188 777,97	1 155 873,50
<i>Poistot</i>	-766 387,36	-154 464,92	-920 852,28
Nettotuotto	200 708,17	34 313,05	235 021,22
<i>Tuottoprosentti (tasearvot 31.12.2019)</i>	8,73 %	10,64 %	9,00 %
<i>Tuottoprosentti (keskimääräinen sidottu pääoma 2019)</i>	4,75 %	6,49 %	4,97 %

3.3 Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit

Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytäntö

EKPJ:n yhdenmukaistetut kirjanpidon suuntaviivat eivät säätele eläkerahaston kirjanpitoa.

Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonkorotuksella, vastaavat poistot kirjataan arvonkorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

Taseen kommentit

Sijoitukset

Suomen Pankissa olevan talletuksen määrä 31.12.2019 oli 576 343 tuhatta euroa. Talletusta purettiin tilinpäätöksessä 6 089 tuhannella eurolla kassan vajeen kattamiseksi.

Eläkerahaston kiinteistösijoitusten tasearvo 31.12.2019 oli 12 849 tuhatta euroa (taulukko 1).

Eläkevaraus

Arvonkorotusrahastoa purettiin 383 tuhannen euron poistoilla, minkä jälkeen arvonkorotusrahaston arvoksi jäi 5 207 tuhatta euroa. Kiinteistöt, maa-alueet ja niitä vastaava arvonkorotus siirrettiin eläkerahastolle Suomen Pankin taseesta vuonna 2002.

Suomen Pankin eläkesäännön mukainen eläkevastuu 31.12.2019 oli 554 911 tuhatta euroa, mikä on 79 tuhatta euroa enemmän kuin vuonna 2018. Laskelma on tehty noudattamalla soveltuvin osin Finanssivalvonnan eläkesäätiölain alaisille eläkesäätiöille antamaa määräystä 5/2012 (Dnro FIVA 3/01.00/2012) ja TEL:n rekisteröidyn lisäeläketurvan laskuperusteita. Laskelmassa on otettu huomioon TyEL:n mukaisesti uusi kuolevuus. Korkokantana on 3 % ja kuormituksena 5 % nettoeläkevastuusta.

Eläkevastuun laskeneen Mandatum Life Palvelut Oy:n mukaan eläkevastuun määrässä on otettu huomioon 1.1.2020 annettava indeksikorotus alkaneiden eläkkeiden ja vapaakirjojen osalta. Alkaneiden eläkkeiden indeksikorotus on 1,2 %. Alkaneissa eläkkeissä elinaikakerroin on otettu sen suuruisena, kuin sitä on kuhunkin eläkepäätöksen sovellettu. Aktiivi- ja vapaakirjavastuissa elinaikakertoimenä on käytetty Eläketurvakeskuksen antamaa ennakoarviota (0,952) vuonna 2020 vahvistettavasta elinaikakertoimen arvosta, jota sovelletaan 1.1.2020 ja sen jälkeen alkaviin eläkkeisiin.

Tilikauden alussa eläkevaraus oli 596 382 tuhatta euroa. Vuonna 2019 eläkevarausta purettiin 6 813 tuhatta euroa alijäämän kattamiseksi. Eläkevastuun katteena olevan eläkerahaston omaisuuden arvoksi muodostui vuoden 2019 arvonkorotusrahaston purun jälkeen 589 186 tuhatta euroa. Tämä kattaa Suomen Pankin 554 911 tuhannen euron eläkevastuusta 106,2 %, joten kateasema on 29 067 tuhatta euroa.

Tuloslaskelman kommentit

Maksutulo

Vuonna 2019 työeläkevakuutusmaksusta työntekijäin osuus oli 6,75 % / 8,25 % Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työntekijöiden palkoista. Työntekijäin osuus perittiin kuukausittain palkoista.

Vuonna 2019 Suomen Pankki maksoi työnantajan eläkemaksuna Suomen Pankin eläkerahastolle 19,85 % maksetuista palkoista. Finanssivalvonnalta perittiin vastaavasti työnantajan eläkemaksua 19,85 % palkoista. Työnantajan eläkemaksu kirjattiin suoraan Suomen Pankin kuluksi.

Sijoitustoiminnan tuotot

Kiinteistösijoitusten tuotot vuonna 2019 olivat 1 664 tuhatta euroa.

Sijoitustoiminnan kulut

Kiinteistöjen hoitokuluja oli 508 tuhatta euroa.

Kiinteistöjen poistot olivat yhteensä 1 304 tuhatta euroa, josta 383:a tuhatta euroa vastaan purettiin arvonkorotusta siten, että poistoilla on tulosvaikutusta 921 tuhatta euroa (taulukko 2).

Eläkkeet

Vuonna 2019 eläkkeitä maksettiin 28 408 tuhatta euroa.

Hoitokulut

Eläkerahaston henkilöstökuluihin sisältyi 41 tuhatta euroa eläke- ja muiden asiantuntijoiden palkkakuluja.

Muihin kuluihin sisältyivät ostopalvelut sekä muut sekalaiset kulut.

Eläkerahastomaksu

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan maksamalla eläkerahastomaksulla, 10 000 tuhatta euroa, katettiin osa eläkerahaston tilikauden alijäämästä.

Eläkevarauksen muutos

Eläkerahastomaksun jälkeen tilikauden 2019 alijäämä oli 6 813 tuhatta euroa, mikä katettiin eläkevarausta purkamalla.

Eläkevastuun muutos

Vuonna 2019 eläkevastuu on kasvanut 79 tuhatta euroa.

Kateaseman muutos

Kateaseman muutoksena ovat eläkevastuun muutos, 79 tuhatta euroa, ja varauksen muutoksella katettu tilikauden 2019 alijäämä, 6 813 tuhatta euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden alijäämä oli 16 813 tuhatta euroa ennen eläkerahastomaksua ja varauksen muutosta. Tilikauden tuloksena esitettiin 0 euroa.

Tulevina vuosina eläkerahaston tilikauden alijäämä katetaan siten, että noin puolet puretaan eläkevarauksesta ja puolet katetaan eläkerahastomaksulla niin kauan kunnes eläkevarauksen kateasema on tavoitteen mukaisesti 100 %.